

Tytuł: „Po drugiej stronie granicy – u siebie?” - warsztaty artystyczne

Kiedy w lipcu 1922 r. między górnośląskimi miastami wyrastały graniczne szlabany, nikt chyba nie był w stanie wyobrazić sobie, co tak naprawdę dla mieszkańców wielokulturowego Górnego Śląska będzie oznaczał podział regionu między Polskę a Niemcy. Po obu stronach linii delimitacyjnej żyli przecież ludzie ukształtowani w tych samych warunkach kulturowych: Polacy, Niemcy oraz liczna grupa definiująca swoją przynależność etniczną tylko na poziomie regionalnym; mieszkali tu katolicy, ewangelicy i wyznawcy religii mojżeszowej. Wytyczenie granicy zmuszało do podejmowania jasnych decyzji: Zostać? Przenieść się na drugą stronę? Odczekać? Opuścić ojcowiznę, żeby urzeczywistnić swe marzenie o polskim Górnym Śląsku, albo – w odwrotnym przypadku – żeby pozostać niemieckim obywatelem w Niemczech? Po powstaniach i plebiscycie nic nie było już tak jak dawniej.

Czas trwania: 2–3 godziny lekcyjne (w zależności od wielkości grupy) 90 min.

Cele:

Podczas warsztatów uczestnicy dowiedzą się, jak podzielony został Górny Śląsk w 1922 r., dlaczego doszło do podziału regionu. Zajęcia mają na celu zapoznanie uczniów szkół podstawowych z historią regionu i poprzez udział w warsztatach artystycznych zachęcić ich do poznawania dziejów lokalnych.

Metody:

- kolaż,
- rysowanie,
- malowanie,
- opowiadanie.

Co trzeba wcześniej przygotować:

- fragmenty gazet, magazynów i obrazki,
- dawne i współczesne mapy Górnego Śląska,
- zdjęcia i pocztówki przedstawiające miejscowości na Górnym Śląsku,
- twarde papier,
- dawne plakaty plebiscytowe polskie i niemieckie.

Gefördert durch:



Bundesministerium
des Innern
und für Heimat



Finansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego



STIFTUNG
HAUS OBERSCHLESIEN

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Projekt jest finansowany ze środków Federalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN, Fundacji Dom Górnośląski oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.

Przebieg warsztatów

1. Wstęp

- Przedstawienie się i przywitanie z uczestnikami.
- Zapytanie, czy słyszeli o granicy Górnego Śląska w 1922 r.
- Opowieść o tym, jak doszło do podziału Górnego Śląska w 1922 r. i co wpłynęło na kształt nowej granicy.
- Przedstawienie przykładów dziwnego przebiegu granicy, ciekawostek dotyczących życia na granicy i migracji mieszkańców.
- Wyjaśnienie, czym były domy uchodźców, co przemycano przez granicę i jak granica wpłynęła na życie zwykłych mieszkańców.

2. Warsztaty artystyczne

- Uczestnicy warsztatów tworzą własne mapy Górnego Śląska z ważnymi miejscami po obu stronach granicy.
- Uczestnicy tworzą prace plastyczne metodą kolażu z wykorzystaniem gotowych elementów i ułożonych haseł propagandowych, a także rysując, malując i wyklejając.

3. Prezentacja plakatów

- Każdy uczestnik prezentuje swój plakat plebiscytowy i wyjaśnia, co się na nim znajduje i dlaczego.

4. Podziękowanie

- Podziękowanie za udział w warsztatach i wykonanie wspólnego zdjęcia uczestników z pracami.

Źródła i materiały

Wirtualna wystawa: „Na granicy. Rzecz o czasach, ludziach i miejscach”,

<https://muzeum.haus.pl/wystawa/na-granicy-rzecz-o-czasach-miejscach-ludziach/>

Autor: Kamil Iwanicki

Gefördert durch:



Bundesministerium
des Innern
und für Heimat



Finansowane
przez Samorząd
Województwa
Opolskiego



STIFTUNG
HAUS OBERSCHLESILIEN

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Projekt jest finansowany ze środków Federalnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Ojczyzny RFN, Fundacji Dom Górnos Śląski oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego.